Ποιος είναι ο εσωτερικός άνθρωπος; (Αγ. Λουκάς, Αρχιεπ. Συμφερουπόλεως & Κριμαίας)

Categories : ΘΕΟΛΟΓΙΑ

Date : 13 Ιουλίου, 2015

Στο 4ο κεφάλαιο της Β’ προς Κορινθίους επιστολής του μεγάλου Αποστόλου Παύλου διαβάζουμε πολύ βαθειά και σημαντικά λόγια, τα οποία θα ήθελα να σας εξηγήσω. **«Αλλ’ ει και ο έξω ημών άνθρωπος διαφθείρεται, αλλ’ ο έσωθεν ανακαινούται ημέρα και ημέρα»** (Β’ Κορ. 4, 16).

Ποιός είναι ο εξωτερικός άνθρωπος; Είναι εκείνος ο κοινός, ο γνωστός σε όλους άνθρωπος, που αποτελείται από σάρκα και αίμα, από το νευρικό του σύστημα και τα οστά του. Ο άνθρωπος που αντιλαμβάνεται την εξωτερική υλική φύση διά των πέντε του αισθήσεων, διά της οράσεως, της ακοής, της οσφρήσεως, της αφής και της γεύσεως. Η πνευματική του ζωή περιορίζεται στην αντίληψη διά των πέντε αισθήσεων της υλικής κτίσεως και την επεξεργασία τους με το νου και την καρδιά. Το ενδιαφέρον του περί τα πνευματικά πολύ σπάνια υπερβαίνει τα γήινα ενδιαφέροντα.

Αλλά ήδη από τα αρχαία χρόνια πάντοτε υπήρχαν βαθυστόχαστοι άνθρωποι, οι οποίοι είχαν κατανοήσει ότι η ζωή της ψυχής και του πνεύματός μας δεν καθορίζεται μόνο από τις επιδράσεις του υλικού κόσμου. Αυτοί κατάλαβαν ότι ο άνθρωπος έχει την ικανότητα να αντιλαμβάνεται ότι υπάρχει πνευματικός κόσμος. Ο Έλληνας φιλόσοφος Πλωτίνος παρομοίαζε αυτή την διπλή ζωή της ψυχής και του πνεύματος του ανθρώπου με την ζωή των αμφιβίων ζώων που μπορούν να ζουν και μέσα στο νερό και στην ξηρά. Το ίδιο και η ανθρώπινη ψυχή ζει όχι μόνο με τις γήινες σκέψεις και τις αντιλήψεις των πέντε αισθήσεων αλλά έχει και κάποια ακατανόητη και άγνωστη σε μας έκτη αίσθηση που αποτελεί το μέσο πρόσληψης των μυστικών νουθεσιών του Αγίου Πνεύματος και αντιλήψεως του αγγέλου φύλακά της. Δι’ αυτής μπορούμε να έχουμε μία βαθειά και ζωντανή κοινωνία με τον Θεό, τους Αγγέλους, την Παναγία και τους Αγίους στις προσευχές μας.

Σ’ αυτή την πνευματική αντιμετώπιση του κόσμου συγκαταλέγονται και τα ανεξήγητα προαισθήματα, οι προβλέψεις, οι προρρήσεις, ακόμα και τα

προφητικά όνειρα. Όλοι σας να διαβάσετε από τη Βίβλο το βιβλίο της Εσθήρ, το οποίο αρχίζει με μία καταπληκτική διήγηση του προφητικού ονείρου του Μαρδοχαίου για τον αγώνα του με τον Αμάν. Το όνειρο αυτό πραγματοποιήθηκε αργότερα σε όλες του τις λεπτομέρειες.

Ο
ιδρυτής του λουθηρανισμού ο Λούθηρος βρήκε κάποτε σε μία βιβλιοθήκη μία παλαιά θεολογική πραγματεία στην οποία διάβασε μία ιδέα που του έκανε μεγάλη εντύπωση. Ο συγγραφέας του έργου αυτού έλεγε ότι η ανθρώπινη ψυχή έχει δύο μάτια. Το ένα είναι στραμμένο προς τη κοινή ζωή των ανθρώπων, ενώ το άλλο έχει την ικανότητα να θεωρεί την ζωή του άλλου κόσμου, και ουσιαστικά μόνο γι’ αυτό προορίζεται. Αλλά αυτά τα μάτια μπορούν να λειτουργήσουν μόνο ξεχωριστά το ένα από το άλλο και η πνευματική ζωή γίνεται ορατή μόνο τότε, όταν το ένα από τα δύο μάτια, το οποίο βλέπει μόνο τα υλικά, είναι κλειστό.

Πολύ πετυχημένη και ωραία έκφραση
της ίδιας απόψεως την συναντάμε στο χριστιανό φιλόσοφο Ντε Πρελ. Αυτός λέει ότι τα άστρα λάμπουν στον ουρανό και την ημέρα αλλά εμείς δεν τα βλέπουμε επειδή τα επισκιάζει το φως του ηλίου. Τα άστρα αρχίζουν να φαίνονται μόνο τότε, όταν δύει ο ήλιος και πέφτει η νύχτα. Το ίδιο και η ψυχή, όταν την ξεκουφαίνει ο δυνατός θόρυβος των βιοτικών μερίμνων αυτή δεν ακούει τις λεπτές και τρυφερές φωνές του άνω κόσμου.

Ο
εσωτερικός μας άνθρωπος, λοιπόν, είναι το πνεύμα μας, το οποίο είναι στραμμένο προς τα πάνω, προς τους ουρανούς, και είναι ελεύθερο από τα γήινα ενδιαφέροντα και επιθυμίες. Η ζωή του πνευματικού ανθρώπου διαφέρει ριζικά από τη ζωή του ψυχικού ανθρώπου στο ότι ο ψυχικός, όσο πιο πολύ ζει, τόσο περισσότερο μαραίνεται και γερνά. Στο σώμα του, αρχίζοντας από την ηλικία των σαράντα ετών ή και νωρίτερα, αρχίζει μία εκφυλιστική διεργασία: αδυνατούν οι μυς, παρουσιάζονται δυσκολίες στο βάδισμα, η όραση και η ακοή εξασθενούν, η μνήμη χάνεται και τα δόντια πέφτουν.

Ο εσωτερικός μας άνθρωπος, αντίθετα, μέρα με τη μέρα,
ανακαινίζεται κατά τη διάρκεια όλης της ενσυνείδητης μας ζωής, αν το πνεύμα του δεν σέρνεται μέσα στις λάσπες της γήινης ζωής και πάντα θυμάται το λόγο του αποστόλου Παύλου: «Άνω σχώμεν τας καρδίας». Αν το μάτι μας εκείνο, που βλέπει μόνο τα γήινα, όλο και περισσότερο εξασθενίζει και τελικά νεκρώνεται, ενώ το άλλο μας μάτι, αυτό που είναι προορισμένο να θεωρεί τον πνευματικό κόσμο, αρχίζει να βλέπει πιο

καθαρά. Έτσι μ’ αυτό τον τρόπο ο εσωτερικός μας άνθρωπος μέρα με τη μέρα ανακαινίζεται και πλησιάζει προς τον Θεό...

Μέχρι τώρα όταν έκανα λόγο για τις επιδράσεις του άλλου κόσμου στον εσωτερικό άνθρωπο εννοούσα μόνο τις ενέργειες του Αγίου Πνεύματος και των φωτεινών επουρανίων δυνάμεων. Όμως είναι άκρως σημαντικό για μας να θυμόμαστε και το ότι οι σκοτεινές δυνάμεις του άδη, ο διάβολος και οι άγγελοι αυτού, ασκούν και αυτοί πάνω μας άλλου είδους αόρατες επιδράσεις. Με όλες τις δυνάμεις τους αυτοί προσπαθούν να προβάλουν εμπόδια στο έργο της ανακαίνισης του εσωτερικού μας ανθρώπου και να μην τον αφήσουν τελικά να πορευθεί το δρόμο που οδηγεί στο Θεό.

Πιστεύω ότι τώρα, αδελφοί μου και αδελφές, σας είναι κατανοητό όλο το βάθος αυτού του λόγου του αποστόλου Παύλου: «Αλλ’ ει και ο έξω ημών άνθρωπος διαφθείρεται, αλλ’ ο έσωθεν ανακαινούται ημέρα και ημέρα» (Β’ Κορ. 4, 16). Νομίζω ότι και από μόνοι σας μπορείτε να βγάλετε το σωστό συμπέρασμα απ’ όλα αυτά που σας είπα και να καταλάβετε ότι ο σκοπός της ζωής μας είναι η ανακαίνιση της ψυχής μας με την μεγάλη υπομονή στην τεθλιμμένη και την ακανθώδη αυτή οδό, που οδηγεί στην Βασιλεία των Ουρανών. Είναι επίσης και η ακούραστη πάλη με τον διάβολο και τους κακούς αγγέλους του, που προσπαθούν να μας αποπλανήσουν για να εκτραπούμε από την σωτήρια αυτή οδό.

Η θεία βοήθεια της Αγίας Τριάδος να μας δυναμώσει σ’ αυτή τη δύσκολη πορεία μας. Αμήν.

(Πηγή: pemptousia.gr)